

Izhajajoč iz načela svobodnega delovanja verskih skupnosti (drugi odstavek 7. člena Ustave Republike Slovenije); upoštevajoč ustavno, mednarodnopravno, zakonsko in podzakonsko ureditev verske dejavnosti v Republiki Sloveniji; v skladu z normami avtonomnega prava Katoliške cerkve in določbami njenega temeljnega akta (Zakonik cerkvenega prava) ter s prizadevanjem za učinkovito izvrševanje pravice do avtonomnega urejanja svojih notranjih zadev, ki zadevajo delovanje in položaj članov Katoliške cerkve (prim. U-I-92/07-23), sprejema Slovenska škofovska konferenca

Pravilnik o verski dejavnosti

1. člen (vsebina pravilnika)

(1) Pravilnik opredeljuje pastoralno dejavnost Katoliške cerkve (v nadaljevanju: verska dejavnost), verskega uslužbenca Katoliške cerkve (v nadaljevanju: verski uslužbenec), versko institucijo Katoliške cerkve (v nadaljevanju: cerkvena institucija) in prispevke, ki ob tem nastajajo oziroma se zbirajo izven trga blaga in storitev.

(2) Pojem »pastoralno« pomeni zunanje izraze oziroma posamezna dejanja dejavnosti Katoliške cerkve, ki so vidni oziroma pravno zaznavni v sferi zasebnega ali javnega življenja.

2. člen (verska dejavnost)

(1) Verska dejavnost obsega vsa posamezna dejanja, ki jih Katoliška cerkev oziroma verski uslužbenci in cerkvene institucije izvršujejo v okviru zavzemanja za človekovo dostojanstvo, duhovnost, osmišljanje bivanja in zavzemanja za načelo socialne države, v zasebnem in javnem življenju.

(2) Verska dejavnost spada v splošnokoristno dejavnost, ki jo Republika Slovenija normira:

1. na ravni Ustave Republike Slovenije kot: svoboda vesti (41. člen); bogočastje in kateheza; ustanavljanje in upravljanje šol vseh vrst in stopenj, dijaških in študentskih domov in drugih izobraževalnih in vzgojnih ustanov; (Rm-1/02) individualno ali skupinsko izpovedovanje vere v objektih, ki so običajni in splošno sprejeti (tradicionalni) za izpovedovanje vere in opravljanje verskih obredov; poučevanje in opravljanje bogoslužja in obredov; gradnja lastnih zgradb, ki ustrezajo lastnemu načinu čaščenja in verskim obredov ter običajem; izvajanje socialne, izobraževalne in kulturne dejavnosti; (U-I-111/04) verski pogreb (U-I-354/06); imenovanje in razreševanje vodstva verske organizacije (Up-2229/08);
2. v Sporazumu med Svetim sedežem in Republiko Slovenijo o pravnih vprašanjih kot: bogočastje in kateheza (prvi odstavek 3. člena); javna bogoslužna opravila in druga javna verska zbiranja, kot so romanja, procesije in srečanja; (drugi odstavek 3. člena) podeljevanje imenovanj in verskih služb (prvi odstavek 5. člena); vzpostavljanje in neovirano ohranjanje stikov med verskimi organizacijami (prvi odstavek 6. člena); sodelovanje z verskimi ustanovami in drugimi organizacijami in pravnimi osebami, bodisi doma ali po svetu; (drugi odstavek 6. člena) posedovanje lastnih sredstev obveščanja in dostop do vseh javnih sredstev obveščanja (7. člen); ustanavljanje združenj in fundacij (8. člen); pridobivanje, posedovanje, uživanje in odtujevanje premičnin in nepremičnin ter pridobivanje lastninskih in drugih stvarnih pravic; (9. člen) ustanavljanje in upravljanje šol vseh vrst in stopenj, dijaških in študentskih domov ter drugih izobraževalnih in vzgojnih ustanov; (prvi odstavek 10. člena) ohranjanje in vzdrževanje

kulturnih spomenikov in drugih kulturnih dobrin in arhivov (11. člen); pastoralno delovanje v bolnišnicah, domovih za ostarele, zaporih in drugih ustanovah, v katerih je oteženo svobodno gibanje oseb, ki se v njih nahajajo; (12. člen) delovanje na področju dobrodelnosti in družbene solidarnosti (13. člen);

3. na ravni zakonov kot: organiziranje in samostojno odločanje o oblikovanju, sestavi, pristojnostih in delovanju organov verske organizacije; imenovanje in določanje pristojnosti duhovnic in duhovnikov in drugih verskih uslužbencev; določanje pravic in dolžnosti pripadnic ali pripadnikov verske organizacije; povezovanje oziroma udeležba v medkonfesionalnih oblikah organiziranja s sedežem v Sloveniji ali v tujini; (9. člen Zakona o verski svobodi - ZVS) zavzemanje za duhovnost in človekovo dostojanstvo; prizadevanje za osmišljanje bivanja; razvijanje kulturnih, vzgojnih, izobraževalnih, solidarnostnih, karitativnih in drugih dejavnosti s področja socialne države; (prvi odstavek 5. člena ZVS) versko-obredne, versko-dobrodne, versko-izobraževalne in versko-organizacijske dejavnosti; (drugi odstavek 7. člena ZVS) gradnja in vzdrževanje prostorov in stavb za bogoslužje, druge verske obrede in druga zbiranja; (prvi odstavek 26. člena ZVS) verouk ali konfesionalni pouk religije s ciljem vzgajati za religijo; pouk, pri katerem o vsebinah, učbenikih, izobraževanju učiteljev in primernosti posameznega učitelja za poučevanje odloča verska organizacija; organizirani religiozni obredi (četrti odstavek 72. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja);
4. v sporazumu med Katoliško cerkvijo in Vlado RS kot: organizacija in izvajanje pastoralne in vzgojne dejavnosti (bogoslužje, verski pouk, verska zbiranja oz. shode); oblikovanje struktur verske organizacije in imenovanje njenih nosilcev in navezovanje in ohranjanje stikov z verskimi organizacijami in drugimi ustanovami, organizacijami in osebami doma ali po svetu; ustanavljanje javnih glasil in dostopanje do državnih in drugih sredstev javnega obveščanja; ustanavljanje združenj verske organizacije; ustanavljanje izobraževalnih in vzgojnih ustanov, dijaških in študentskih domov in drugih podobnih ustanov; ohranjanje in vzdrževanje kulturnih spomenikov in drugih kulturnih dobrin in arhivov; pastoralna dejavnost v bolnišnicah, domovih za ostarele in v posebnih ustanovah; duhovna oskrba vojaških oseb; dobrodelnost in družbena solidarnost.

3. člen

(neprireditni in prostovoljski značaj verske dejavnosti)

(1) Verska dejavnost se opravlja izključno v okviru nezamenljive in ustaljene identitete in poslanstva Katoliške cerkve na podlagi dokumentov II. vaticanskega koncila, norm kanonskega prava in zgodovinske povezanosti med slovenskim ljudstvom in Katoliško cerkvijo, zato z njenim opravljanjem ne nastaja konkurenca na trgu z ostalimi cerkvami in drugimi verskimi skupnostmi in ostalimi poslovnimi subjekti.

(2) Verska dejavnost se ne sme opravljati na trgu z namenom pridobivanja dobička. Opravlja se izključno prostovoljsko.

4. člen

(verski delavec)

(1) Verski uslužbenec je oseba, ki v imenu in za potrebe cerkvene institucije izvaja posamezna dejanja verske dejavnosti.

(2) Verski uslužbenec je prostovoljec. S cerkveno institucijo ni v odvisnem ali podobnem razmerju, ki bi imelo elemente delovnega razmerja. Drugačna narava razmerja med verskim uslužbencem in cerkveno institucijo mora biti dogovorjena s posamičnim konkretnim aktom.

(2) Verski uslužbenci so:

1. osebe, ki so s cerkveno institucijo povezane s posvetitvijo, zaobljubami ali na drug način, ki izkazuje značaj vezi s cerkveno institucijo;
2. pripravniki za versko zaznamovani način življenja v okviru cerkvene institucije; in
3. osebe, ki s svojim delovanjem omogočajo versko zaznamovani način življenja oseb iz prve in druge točke tega odstavka, in tovrstno delovanje opravljajo kot svojo izključno dejavnost.

(3) Tradicionalno med verske uslužbence spadajo tudi: ključarji, mežnarji, zakristani, člani župnijskih pastoralnih svetov, člani gospodarskih svetov, katehisti, organisti, pevci, zborovodje, pritrkovalci, animatorji skupin, voditelji skupin, bralci beril, ministranti, skavti, čistilke cerkva, krasilke cerkva, župnijske kuharice oziroma gospodinje.

5. člen (cerkvena institucija)

(1) Cerkevna institucija je teritorialna ali personalna enota Katoliške cerkve, ki ima sedež v Republiki Sloveniji in pravno osebnost po normah kanonskega prava.

(2) Teritorialne cerkvene institucije so zlasti: regija, pokrajina, nadškofija, škofija, arhidiaconat, naddekanat, dekanija, župnija, kakor župnija, opatija, provinca, (ozemeljska) prelatura, apostolski vikariat, apostolska prefektura in apostolska administratura.

(3) Personalne cerkvene institucije so zlasti: red, družba, ustanova, samostan, priorat, vikariat, provincialat, inšpektorat (osebna) prelatura, bratovščina, gibanje, združenje, (osebna) župnija, (osebna) kakor župnija, kapitelj, ordinariat, semenišče, konferenca, komisija, svet, odbor, urad in karitas (škofijska, območna, dekanijska, župnijska).

6. člen (prispevki)

(1) Cerkvene institucije ali verski uslužbenci ob opravljanju posameznih dejanj verske dejavnosti od fizičnih ali pravnih oseb, ki predlagajo izvedbo dejanja, sprejemajo donirane prispevke v denarju ali naravi.

(2) Donirani prispevki iz prvega odstavka tega člena so štolnine in ostali prispevki.

7. člen (štolnine)

(1) Štolnine so prispevki opredeljeni v odloku o štolninah, ki ga izda Slovenska škofovska konferenca.

(2) Štolnine se delijo na štolnine verskih uslužbencev, ki so prihodki verskih uslužbencev kot fizičnih oseb, in štolnine cerkvenih institucij, ki so prihodki cerkvenih institucij kot pravnih oseb.

8. člen (ostali prispevki)

Ostali prispevki so zlasti:

1. donacije fizičnih ali pravnih oseb;
2. donacije iz naslova namenitve dela dohodnine;
3. namenska državna finančna pomoč za plačilo prispevkov zavarovancev za socialno varnost verskih uslužbencev;
4. namenska nepovratna sredstva iz državnega ali občinskih proračunov za versko dejavnost;

5. udeležba na stroških rednega obratovanja premoženja cerkvenih institucij v primeru souporabe s strani fizičnih ali pravnih oseb; in
6. udeležba na stroških nabave verskih znamenj, obvestil in predmetov za izvajanje verske dejavnosti v okviru cerkvene institucije.

9. člen
(razdelitev verske dejavnosti)

Med zunanje izraze verske dejavnosti spadajo naslednje skupine dejanj:

1. vodstvena dejanja (poslovodna, administrativna, organizacijska);
2. učiteljska dejanja (oznanjevalna, evangelizacijska, katehetska in vzgojno-izobraževalna);
3. obredna dejanja (bogosluzna, posvečevalna);
4. dobrodela dejanja (t.j. diakonijska, karitativna, humanitarna); in
5. nepridobitno upravljanje premoženja.

10. člen
(vodstvena dejanja)

Posamezna vodstvena dejanja so zlasti:

1. izdajanje zakonodajnih, izvršilno-upravnih in sodnih aktov verske institucije;
2. podeljevanje verskih služb, nadzorovanje izvrševanja in razrešitve teh služb;
3. vodenje verskih sodnih postopkov; in
4. vodenje verskih upravnih postopkov.

11. člen
(učiteljska dejanja)

Posamezna učiteljska dejanja so zlasti:

1. oznanjevanje verskega nauka in skrb za vsestransko strokovno izpopolnjevanje verskih uslužbencev;
2. upravljanje verskih šol in drugih vzgojno-izobraževalnih, raziskovalnih in kulturno-umetniških institucij;
3. širjenje verskega nauka in kulture miru ter sodelovanja preko komunikacijskih sredstev in medijev; in
4. organizacija, vodenje in upravljanje domov duhovnosti, duhovnih vaj, duhovno-izobraževalnih skupin in podobnih zbiranj fizičnih oseb.

12. člen
(obredna dejanja)

Posamezna obredna dejanja so zlasti:

1. obhajanje zakramentov (krst, birma, evharistija, pokora, bolniško maziljenje, sveti red, sveti zakon);
2. obhajanje zakramentalov (posvetitve, blagoslovi, pogrebna opravila, češčenja, zaobljube, prisege in podobno);
3. javna molitev (molitveno bogosluzje, obhajanje bogosluzja božje besede, procesije, romanja in druga obredna zbiranja vernikov);
4. samoposvetitve (molitev, meditacija, kontemplacija in druge oblike pobožnih praks - vključno z oblikami dela in dejanj lastnih karizmam cerkvenih institucij);
5. avtonomija svetih verskih krajev (cerkve, kapele, svetišča, oltarji, pokopališča in podobno); in
6. obhajanje svetih verskih časov po bogosluznem koledarju (verski prazniki, zapovedani dnevi, spokorni dnevi, postni čas in podobno).

13. člen
(dobrodelna dejanja)

(1) Posamezna dobrodelna dejanja so zlasti:

1. ustanavljanje in delovanje organizacij za dobrodelne namene;
2. zbiranje in upravljanje sredstev za dobrodelne namene;
3. skrb za prostovoljstvo in vzgojo sodelavcev;
4. skrb za reveže, bolnike, vdove, sirote in marginalizirane družbene skupine;
5. oskrbovanje ostarelih in osamljenih; in
6. skrb za vse ljudi, ki potrebujejo pomoč.

(2) Tradicionalno med dobrodelna dejanja spada tudi delo: ključarjev, mežnarjev, zakristanov, članov župnijskih pastoralnih svetov, članov gospodarskih svetov, katehistov, organistov, pevcev, zborovodij, pritrkovalcev, animatorjev skupin, voditeljev skupin, bralcev beril, ministrantov, skavtov, čistilcev cerkva, krasilcev cerkva, župnijskih kuharic oziroma gospodinj.

14. člen
(nepridobitno upravljanje premoženja)

(1) Nepridobitno upravljanje premoženja obsega razpolaganje s premožninami, nepremičninami in pravicami ter zagotavljanje blaga in storitev, za opravljanje vodstvenih, učiteljskih, obrednih in dobrodelnih dejanj cerkvenih institucij ali verskih uslužbencev.

(2) Med nepridobitno upravljanje premoženja spada zlasti:

1. tekoče in investicijsko vzdrževanje drobnega inventarja, opreme in nepremičnin po načelu skrbnega gospodarja (župnišč, proštij, mežnarij, pokopališč, učilnic, garderob, sanitarij, dvoran, kabinetov in podobno);
2. nabava in poraba blaga, materiala in storitev;
3. skrb za pravočasno izterjavo terjatev in poravnavo obveznosti v skladu z veljavno zakonodajo;
4. skrb za nemoteno obratovanje in upravljanje premoženja;
5. brezplačno razdeljevanje znamenj, obvestil in predmetov v okviru cerkvene institucije (hostije, svečke, oznanila, brošure, programi in podobno); in
6. skrb za osebne potrebe verskih uslužbencev (stanovanje, gospodinjstvo, obleka, dopustovanje in podobno).

15. člen
(avtentična razlaga)

Za avtentično razlago tega pravilnika in njegovih posameznih določb je v okviru pravno zagotovljene avtonomije cerkva in drugih verskih skupnosti pristojna izključno Slovenska škofovska konferenca.

16. člen
(veljavitev)

Ta pravilnik začne veljati in se uporablja od 1. julija 2015 dalje.

Ljubljana, dne 1. junija 2015

škof msgr. Andrej Glavan,
predsednik Slovenske škofovske konference